

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра управління фізичною культурою та спортом

**«Фізична культура і спорт: традиції, досвід,
інновації»**

матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
14 березня 2024 року

Запоріжжя
НУ «Запорізька політехніка»
2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра управління фізичною культурою та спортом

**«Фізична культура і спорт: традиції, досвід,
інновації»**

Матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
14 березня 2024 року

м. Запоріжжя
2024

УДК 796
Ф50

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Протокол №9 від 23.04.2024 р.)*

Редакційна колегія:

Мазін В.М., доктор пед. наук, професор,
Шуба Л.В., канд. пед. наук, доцент,
Курта Є.О., канд. юр. наук, доцент,
Висоцька Н.І., начальник патентно-інформаційного відділу НДЧ,
Сметанін С.В., ст. викладач,
Порада О.В., ст. викладач.

Ф50

Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації.

Матеріали ПВсеукраїнської науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 14 березня, 2024 р. [Електронний ресурс] / Редкол.: В.М. Мазін, Л.В. Шуба, Курта Є.О., Н.І. Висоцька, С.В. Сметанін, О.В. Порада. Електрон. дані – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 222 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см.–Назва з тит. екрана.

ISBN 978-617-529-466-6

Збірник містить тези доповідей фахівців з фізичного виховання та спорту, адаптивної фізичної культури, фізичної реабілітації, ерготерапії та кінезіотерапії. В розміщених матеріалах відображено широкий спектр тематики наукових досліджень педагогічної та оздоровчої діяльності, наведено результати аналізу впровадження інноваційних технологій у фізичному вихованні різних верств населення, підготовки фахівців з фізичного виховання, у спортивній діяльності, та фізичній терапії і ерготерапії.

Збірник розраховано на широкий загал дослідників і науковців в галузі фізичного виховання, спорту, фізичної терапії і спортивної медицини.

УДК 796

ISBN 978-617-529-466-6

© НУ «Запорізька політехніка», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»	9
<i>Бабійчук І. В., Серета Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОГО АУДИТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ФІТНЕС-КЛУБІВ</i>	<i>9</i>
<i>Бондаренко С. В., Ігнатенко С. Ю. ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПОШУКУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ДОНОЗОЛОГІЧНИХ МАРКЕРІВ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ВІДХИЛЕНЬ ПОСТАВИ ДІТЕЙ 6-7 РОКІВ НА ЕТАПІ ФОРМУВАННЯ УЧНІВСЬКИХ НАВИЧОК</i>	<i>13</i>
<i>Захаріна Є. А., Захаріна А. Г. ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ ПАРКІВ, ЯК ЗАСОБУ РЕКРЕАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	<i>15</i>
<i>Захарова О. М., Ганчева В. В., Чередниченко І. А., Подріз О. М. ФОРМУВАННЯ РУХОВОЇ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДІТЕЙ 4-6 РОКІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ ЗА УЧАСТЮ БАТЬКІВ</i>	<i>19</i>
<i>Захарова О. М., Сметанін С. В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВИКОНАННЯ РАНКОВОЇ ГІГІЄНИЧНОЇ ГІМНАСТИКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	<i>24</i>
<i>Іванік О. Б., Апостол А. П., Бричук М. С. ПЛАВАННЯ ЯК ФАКТОР ОПТИМІЗАЦІЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	<i>29</i>
<i>Калістратов О. Г., Захаріна Є. А. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ СИЛОВИМ ФІТНЕСОМ В ДОМАШНІХ УМОВАХ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ</i>	<i>33</i>
<i>Кошура А.В. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	<i>36</i>
<i>Крамчанін В. М., Мазін В. М. ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	<i>39</i>
<i>Мазін В. М., Зик Ю. О. ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	<i>43</i>
<i>Мазін В. М., Оржицький Р. Л. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	<i>45</i>

<i>Малиш В. В., Хомякова О. М., Брухно Е. Л.</i> СИСТЕМА ЗАХОДІВ З ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ГУРТКІВ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ В ЗАКЛАДІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	50
<i>Омок Г. А.</i> ШЛЯХИ РОЗВИТКУ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ ...	54
<i>Палічук Ю. І.</i> ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ	57
<i>Пальчук М. Б., Гулюк Н. О., Кенсіцька І. Л.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ	60
<i>Помещикова І. П., Пасько В. В., Філенко Л. В.</i> ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ ПРОСТОРОВОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ДЦП ПІД ВПЛИВОМ СПЕЦІАЛЬНО СПРЯМОВАНИХ ВПРАВ ІЗ М'ЯЧЕМ	65
<i>Стадниченко Я. Б., Чердниченко І. А., Мазін В. М.</i> ЗВ'ЯЗОК ПРОФІЛЮ ОСОБИСТОСТІ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ЄДИНОБОРСТВАМИ З ЇХ ЗМАГАЛЬНОЮ УСПІШНІСТЮ	70
<i>Терентьєва А. О., Брухно Е. Л.</i> УМОВИ УСПІХУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ КЛУБНОЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	72
<i>Чердниченко І. А., Изотова Т. А., Изотов Д. О.</i> ЗВ'ЯЗОК ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ТА ПІДХОДІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ В ЛІЦЕЯХ З ПОСИЛЕНОЮ ВІЙСЬКОВО-ФІЗИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ	76
<i>Чеховська Л. Я., Грибовська І. Б., Шевців У. С.</i> ОЦІНКА СОЦІАЛЬНОГО ТА ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ	83
<i>Чухланцева Н. В.</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ МОНИТОРІНГУ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СПОРТСМЕНІВ: ОГЛЯД ЗАКОРДОННОЇ ЛІТЕРАТУРИ	86
<i>Шамардіна Г. М., Власюк О. О.</i> ФОРМУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	91
<i>Шип Н. Є.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ-ОРІЄНТУВАЛЬНИКІВ 10-12 РОКІВ	95
<i>Шуба Л. В., Шамардіна Г. М., Палічук Ю. І.</i> ЗДОРОВ'Я-ЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ СУЧАСНОСТІ	99

СЕКЦІЯ «ОЛІМПІЙСЬКИЙ, ПРОФЕСІЙНИЙ ТА ПАРАОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ»	103
<i>Бондар А. С., Петренко І. В. ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ІВЕНТІВ</i>	103
<i>Воронова В. І., Ковальчук В. І. ПСИХОЛОГІЧНІ СКЛАДОВІ ГОТОВНОСТІ БОРЦІВ ДО ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	107
<i>Жовтоножко Д. О., Захарова О. М., Сметанін С. В. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЗМАГАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДЛЯ ТРЕНУВАННЯ ГАНДБОЛІСТІВ ВІКОМ 14-16 РОКІВ, ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	111
<i>Ковальчук Л. Ю., Сметанін С.В., Захарова О. М. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ЛЕГКОАТЛЕТІВ</i>	117
<i>Орлов І. А., Курта Є. О., Сметанін С. В. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ ЛЕГКОАТЛЕТІВ 16-18 РОКІВ</i>	120
<i>Сидорова В.І., Захарова О.М., Сметанін С.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ВІДНОВЛЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СПОРТСМЕНІВ</i>	124
СЕКЦІЯ «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»	129
<i>Буренко М.С. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ</i>	129
<i>Гоголь Т. В., Дутчак В. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	134
<i>Корж Н. Л., Курта Є. О., Чередниченко І.А. ВИНИКНЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ ПОНЯТТЯ «БУЛІНГ» У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ</i>	140
<i>Марамуха Н. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО НАДАННЯ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ</i>	144
<i>Мицкан Т. С. ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЯК ОСНОВА АКТИВІЗАЦІЇ САМОВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ</i>	148
<i>Сіденко А. С., Порада О. В. СПЕЦИФІКА СПОРТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ</i>	153

<i>Терещенко Л. А., Секерін Я. А.</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД БАСКЕТБОЛІСТІВ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ РЕСУРСІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОДОЛАННЯ У НИХ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ...	158
СЕКЦІЯ «АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ТА КІНЕЗІОТЕРАПІЯ»	165
<i>Баршніников А. О.</i> ЗАГАЛЬНІ ВІДХИЛЕННЯ ПСИХОМОТОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ 4-6 РОКІВ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	165
<i>Булгакова Т. М., Жукова Г. В.</i> ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	169
<i>Дембіцька О. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ФІТНЕСУ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	172
<i>Колісник А. О.</i> ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНА ОЦІНКА СТАНУ ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ ІЗ PUSH-СИНДРОМОМ: КЛІНІЧНА КАРТИНА ТА СИМПТОМИ РОЗЛАДУ	176
<i>Коллегаєв М.Ю.</i> ДОСВІД ПСИХОФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ ТА АТО ЗАСОБАМИ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	179
<i>Кондак Н. М., Соболев І. О., Калмикова Ю. С.</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ МАККЕНЗІ ПРИ БОЛЯХ У ПОПЕРЕКУ	183
<i>Корнійчук Д. С., Кравчук Л. Д.</i> ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ВІДНОВЛЮВАЛЬНОМУ ЛІКУВАННІ ПАЦІЄНТІВ З ТРАВМАМИ АХІЛЛОВОГО СУХОЖИЛЛЯ	186
<i>Кошура А. В.</i> ПЕРЕВАГИ І ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ	189
<i>Кривякін О. О., Шуба Л. В.</i> ДИСТАНЦІЙНА ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ, ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОСТІ	192
<i>Машир В. А., Позмогова Н. В.</i> РЕЦЕПТИВНА МУЗИКОТЕРАПІЯ В КОРЕКЦІЇ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ ОСІБ ІЗ ПОСТТРАВМАТИЧНИМИ СТРЕСОВИМИ РОЗЛАДАМИ	197
<i>Михайлюк О.А.</i> РОЛЬ КІНЕЗІОЛОГІЧНИХ ВПРАВ В СИСТЕМІ КОМПЛЕКСНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	200
<i>Орфін А. Я., Мазена М. А.</i> ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ У ЛЮДЕЙ ЩО ЖИВУТЬ З ВІЛ НА СТАДІЇ СНІДУ ПІД ВПЛИВОМ ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ	202

<i>Соколовська І.А., Нечипоренко В.В., Позднякова О.Л., Гордієнко Н.М.</i> <i>/Irina Sokolovska, Valentyna Nechyporenko, Olena Pozdniakova, Nataliia Hordiienko</i>	
КОРЕКЦІЙНО-КОМПЕНСАТОРНІ ЗАВДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ / CORRECTIVE AND COMPENSATORY TASKS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN REHABILITATION AND SOCIAL- PSYCHOLOGICAL ADAPTATION OF STUDENTS WITH LIMITED OPPORTUNITIES IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION	207
<i>Трояновська М. М., Ващенко В.Ю., Лісогор О. В.</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИТАЦІЙ У НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СПОРТСМЕНІВ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ	211
<i>Чупрун Н. Ф.</i>	
ДЕФОРМАЦІЇ СТОП У ДОШКІЛЬНИКІВ. ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	214
<i>Шуба Л. В., Шуба В. В., Шуба В. О.</i>	
АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА	218

УДК 796.42:[378.016:37.011.3-051]

Гоголь Т.В.¹, Дутчак В.В.²

¹ здобувачка ступеня PhD, старш. викл., Рівненський державний гуманітарний університет

² старш. викл., Рівненський державний гуманітарний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація. У статті обґрунтовано значення логістичного підходу у сфері фізичної культури і спорту. Проаналізовано компоненти та методологічні підходи формування логістичної компетентності. Охарактеризовано основні педагогічні умови, які лежать в основі моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів: умови-передумови, ситуативні умови та умови-вимоги. Виділені основні логістичні компетенції майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. Визначені основні рівні мотивації формування логістичної компетентності. Охарактеризовані методи та технології формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Ключові слова: логістика, логістична компетентність, педагогічні умови, фахівець з фізичної культури і спорту, тренер-викладач з легкої атлетики.

Abstract. In the article it is substantiated the importance of the logistic approach in the field of physical culture and sports. The main pedagogical conditions that underlie the model of formation of logistical competence of future trainers-teachers such as conditions-preconditions, situational conditions and conditions-requirements are characterized. The main logistical competencies of future specialists in physical culture and sports are highlighted. The main levels of motivation for the formation of logistics competence are identified. Methods and technologies of formation of logistic competence of future athletics trainers are characterized.

Key words: logistics, logistic competence, pedagogical conditions, specialist in physical culture and sports, athletics trainer.

Нині логістика важлива в усіх галузях господарської, військової та соціально культурної діяльності, включаючи і спортивне середовище, в якому існує своя специфіка логістичних поставок, свої мета та завдання, інтегральна стратегія та тактика розвитку.

Спортивні заходи проводяться відповідно до затверджених планів, положень про проведення змагання, спортивно-технологічних умов, програм, правил і вимог щодо забезпечення безпеки учасників і глядачів. Закупівлею матеріалів, транспортуванням обладнання, переїздом

спортсменів, розміщенням і харчуванням їх в готелях необхідно займатися логістичним оператором, але для забезпечення мінімальних матеріальних і часових витрат, з мінімальними ризиками, важливо і тренерському складу команд-учасників володіти необхідними знання і вміннями з логістики.

Легка атлетика є видом спорту, який об'єднує спортивні дисципліни, де найбільше використовується спортивних снарядів (метання диска, списа, молота, штовхання ядра, стрибки з жердиною), при перевезенні яких, потрібно володіти необхідними знаннями та вміннями. Тому тренерському складу важливо володіти знаннями та вміннями з перевезення спортивного інвентарю та їх сервісного обслуговування. Саме ці знання та вміння забезпечуються оволодінням логістичною компетентністю в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців.

На нашу думку, включення організаційно-управлінської та логістичної діяльності у перелік видів професійної діяльності, до яких має бути готовий майбутній фахівець з фізичної культури і спорту, було викликано об'єктивною причиною тому, що у змісті всіх професійних стандартів та програм, які відповідають професійній діяльності випускників, що освоїли програму бакалаврату зі спеціальності «Фізична культура і спорт», включені необхідні уміння, знання і навички, які потребують прояву логістичної компетентності.

У ході змін, що відбуваються у процесі дослідження, актуальними стають питання визначення структури і змісту логістичної компетентності та визначення логістичних компетенцій, які потрібно сформувати у майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Більшість вітчизняних та зарубіжних науковців визначають логістику як науку та вид управлінської діяльності про раціональний шлях будь-якого процесу, чи то руху матеріальних потоків, чи то потоку знань, при створенні інтелектуального капіталу; «логістика вчить оптимально підходити до організації і управління будь-яким процесом на практиці» [1].

Аналіз науково-методичної літератури дозволив визначити логістичну компетентність як «системно-особистісне навчання спеціаліста, яке відображає єдність теоретичної і практичної оптимізаційно-управлінської підготовки, необхідної для успішного функціонування підприємства, організації, установи» [1; 2].

Вирішуючи завдання формування логістичної компетентності, спочатку необхідно забезпечити узгодження вимог роботодавців, професійних і освітніх стандартів відповідно до їх структури та змісту. На основі аналізу науково-методичної літератури, проведених опитувань роботодавців і випускників зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» [3], узгодження вимог освітніх та професійних стандартів, що відповідають

професійній діяльності випускників, які освоїли програму бакалаврату з спеціальності, були виділені вісім професійних компетенцій, які забезпечують готовність здобувачів вищої освіти до здійснення логістичної діяльності: 1) здатність організувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи (ЛК-1); 2) здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК-2); 3) здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією (ЛК-3); 4) здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК-4); 5) здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням (ЛК-5); 6) володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження) (ЛК-6); 7) здатність організувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК-7); 8) здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг і товарів (ЛК-8) [1, 2, 3].

Проаналізуємо основні методологічні підходи формування логістичної компетентності.

Системний підхід дозволяє здійснити поділ складних явищ дійсності на частини або елементи, визначити способи організації окремих частин системи в єдине ціле та прослідкувати їх взаємодію. Згідно даного підходу процес формування логістичної компетентності є педагогічною системою взаємопов'язаних засобів, методів, форм і прийомів організації цілеспрямованого педагогічного впливу на особистість майбутнього тренера-викладача з легкої атлетики з метою підвищення якості його професійної підготовки відповідно до вимог освітнього та професійного стандартів. Обґрунтовані методи навчання, самостійна навчально-пізнавальна і творча діяльність, нетрадиційні технології навчання є прикладом використання діяльнісного підходу.

Задачний підхід враховується при складанні та вирішенні педагогічних задач (педагогічних ситуацій), які формують педагогічні здібності здобувачів, професійні знання та уміння, в тому числі з логістики, що є в основі логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів.

Основними положенням особистісно орієнтованого підходу, які використовувались при розробці моделі, є: врахування у процесі формування логістичної компетентності особистих якостей майбутніх тренерів-викладачів, напрямів розвитку їх особистості, ціннісних орієнтацій та життєвих планів. Тому у змісті професійної освіти необхідно

максимально передбачити звернення до індивідуального досвіду здобувача, його самореалізації, самовизначення та саморозвитку.

Використання контекстного підходу при формуванні логістичної компетентності спрямоване на поступове насичення освітнього процесу елементами професійної діяльності, тобто створення її умовних (квазіпрофесійних) моделей і залучення майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики у процесі навчання до вирішення проблем з логістики, використовуючи здобуті у закладі вищої освіти знання, уміння та навички.

Положення технологічного підходу у роботі відображені у вигляді конкретної моделі організації освітнього процесу, у виборі педагогічних технологій та форм контролю за процесом формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Враховуючи компетентісний підхід формування логістичної компетентності розглядається як інтегральна характеристика особистості, що визначає готовність майбутніх тренерів-викладачів, на основі отриманих знань та вмінь, вирішувати у професійно-педагогічній діяльності задачі і проблеми з логістики.

Наступним елементом формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики є педагогічні умови, що зображені у таблиці 1.

Таблиця 1. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики

Назва педагогічних умов	Зміст та значення педагогічних умов	Приклади педагогічних умов
1	2	3
Умови-передумови	Умови, що дають можливість цілеспрямовано формувати логістичну компетентність	деталізація структури і змісту логістичної компетентності, на основі вимог роботодавців, освітньо-професійних стандартів; формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичної і практичної значимості логістичної компетентності)

Продовження табл. 1

1	2	3
Ситуативні умови	Умови, де формується логістична компетентність	методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів, так і здобувачів вищої освіти) у процесі формування логістичної компетентності; міждисциплінарна організацію процесу формування логістичної компетентності; організацію квазі-професійної діяльності здобувачів вищої освіти при використанні активних методів і нетрадиційних технологій навчання.
Умови-вимоги	Умови, що передбачають побудову обґрунтованої узагальненої системи педагогічного контролю процесом формування логістичної компетентності	визначення рівнів сформованості логістичної компетентності; розробка діагностичного інструментарію і засобів оцінювання рівня сформованості логістичної компетентності; організація попереднього, поточного, етапного і підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності

Наступним важливим компонентам формування логістичної компетентності є форми організації навчання та педагогічні технології. При виборі конкретних видів педагогічних технологій перевагу надано традиційним технологіям (у формі лекції та практичного заняття), неімітаційним, неігровим технологіям (кейс-метод, метод-проектів), неімітаційним, ігровим технологіям (рольові ігри; мозговий штурм; метод «оберненого мозгового штурму»; метод «подвійного мозгового штурму»; метод «конференції ідей»), комбінованим технологіям (психоло-педагогічні тренінги), імітаційним, ігровим технологіям (ділові та рольові ігри) та технологіям формування досвіду професійної діяльності у формі

педагогічної та тренерської практик [4]. Критеріями оцінки сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики є: мотиваційний, когнітивний, практико-діяльнісний, комунікативний і рефлексивний. В даному дослідженні ми виділили чотири рівня сформованості логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів – низький, середній та високий.

Цілеспрямований процес формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики включає і оцінку рівнів її формування, який передбачає: виділення цих рівнів, визначення діагностичного інструментарію і засобів оцінювання, розподіл цих засобів у залежності від етапів, на яких здійснюється оцінювання. Поточна оцінка сформованості логістичної компетентності здійснюється під час вивчення дисциплін, які заявлені у формуванні логістичної компетентності, а підсумкова оцінка – розраховуватиметься як відношення суми балів, яка набрана з усіх дисциплін, (що направлені на формування логістичної компетентності) до максимально-можливої суми балів по цих дисциплінах. Під час оцінювання використовуються такі види контролю як: усне опитування, письмові роботи та контроль за допомогою технічних засобів.

Отже, враховуючи вище наведене можна зробити висновки, що сформована логістична компетентність майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики сприятиме отриманню знань та вмій з управління та логістики, що дозволять: здійснювати професійну діяльність, враховуючи особливості функціонування різних типів спортивних об'єктів; планувати та забезпечувати фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням; з оптимальними затратами часу, організувати переїзди та розміщення спортсменів в готелях чи тренувальних базах; здійснювати перевезення спортивного інвентарю та їх сервісне обслуговування; вести маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг та товарів.

Список використаних джерел

1. Кислий В. М., Біловодська О. А. Логістика: теорія і практика: навчальний посібник. Київ: Центр уч. л-ри, 2010. 360 с.
2. Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України: монографія / за наук. ред. Є. В. Крикавського, О. В. Дейнеги. Львів-Рівне : О. Зень, 2022. 310 с.
3. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту. Рівне: РДГУ, 2020. 20 с.

4. Освітні технології : навч.-метод. посібник / за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ, 2002. 255 с.

УДК 796.06

Корж Н.Л.¹, Курта Є.О.², Чередниченко І.А.³

¹ канд. наук з фіз. вих. і спорту, доц., НУ «Запорізька політехніка»

² канд. юр. наук, доц., НУ «Запорізька політехніка»

³ канд. наук з фіз. вих. і спорту, доц., НУ «Запорізька політехніка»

ВИНИКНЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ ПОНЯТТЯ «БУЛІНГ» У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Анотація. У роботі розглядається історія виникнення та становлення поняття «булінг». Досліджуються різноманітні підходи науковців до визначення цього явища у суспільстві. Розглядається офіційне визначення «булінгу», закріплене на законодавчому рівні в Україні.

Ключові слова: булінг, знущання, освітній процес, цькування.

Abstract. The work examines the history of the emergence and formation of the concept of «bullying». Various approaches of scientists to the definition of this phenomenon in society are studied. The official definition of «bullying» fixed at the legislative level in Ukraine is considered.

Key words: bullying, bullying, educational process, harassment.

Термін «булінг» походить від англійського слова «bully», що означає «грубіян» або «підлабузник».

Перекладаючи дану категорію на українську мову, булінг можна визначити як «систематичне притискання», яке передбачає вчинення дій, пов'язаних із переслідуванням, знущанням, залякуванням та іншими подібними діями. Українське слово «цькування» можна розглядати як синонім англійського терміну «булінг», оскільки його семантика відображає сутність булінгу.

Однією із перших публікацій стосовно проблеми булінга вважається праця Кеннета Дьюкса (американського психолога), який вивчав проблему шкільного цькування у своїй роботі «The Psychiatric Study of a Case of Arrested Mental Development» (Психіатричне дослідження випадку зупиненого розумового розвитку), опублікованій в 1905 році. В цій роботі К. Дьюкс описує випадок хлопчика, який став жертвою шкільного цькування.

Зокрема, ще в 1910 році у Відні за ініціативою Зігмунда Фрейда, Альфред Адлера та Вільгельм Штекеля відбувся перший конгрес на тему «Про суїцид, зокрема, про суїцид серед тих, хто навчається в середній школі». Головна сутність якого полягала у тому, що не можна звинувачувати школу за те, що в ній стільки насилля і за те, що діти чинять